

2014-11-12

Meddelande 7/2014 från Centrum för medeltidsstudier

Medeltidsseminariet

Medeltidsseminariet sammanträder med Äldre textseminariet torsdagen den 20 november i biblioteket på litteraturvetenskapliga institutionen, kl. 16:00–18:00. Vid seminariet diskuteras en novell ur Boccaccios *Decameron*. Den bifogas i Paul Enokssons översättning. Även Max Webers schema över handlingstyper bifogas. Som lättare introduktion följer några rader nedan.

Med vänliga hälsningar

Olle Ferm och Fredrik Charpentier Ljungqvist

Kort inledning till seminariet

En omdiskuterad berättelse i *Decameron*, en av många kan man tillägga, är den om den vackra Filippa i Prato. Det är den sjunde berättelsen den sjätte dagen av de tio som *Decameron* omfattar. Vad är egentligen syftet med berättelsen, varthän syftar den?

Berättelserna för den sjunde dagen har som tema hur en god replik kan verka som räddare i nöden. Detta gäller också denna berättelse, men ingen kritiker har tagit fasta på just det. Några genusforskare anser att berättelsen är en plädering för fri sex för kvinnan, även om hon är gift. Andra har genmält att berättelsen rymmer en fördom om kvinnan: hon är bara intresserad av sex, varpå man tillägger att novellen typiskt nog berättas av en man, Filostrato. Hur som helst: i båda fallen utgår litteraturkritikerna från att berättelsen har en innebörd bortom den av författaren i rubriken deklarerade. En fördold innebörd skall för övrigt, enligt författarens slutkommentar, finnas i varje berättelse för den som förstår att se bortom ytan.

En ingång till fortsatt diskussion finns. Den italienske litteraturforskaren Luigi Surdich, som skrivit en utmärkt, kort introduktion till Boccaccios verk, hävdar att Filippa avviker från det

Centrum för medeltidsstudier

Centrum för medeltidsstudier
Stockholms universitet
SE-106 91 Stockholm

Besöksadress:
Södra huset, hus D, plan 9
www.medeltid.su.se

Telefon: 070-662 07 28
Telefax: 08-16 75 48
E-post: sekreterare@medeltid.su.se

affärsbeteende (dvs. strikt kalkylerande), när hon beslutar sig för att inte fly utan möta domaren, ett tecken på *magnanimitas*, ett stort hjärta (*gran cuor*), ett handlande utan beräkning. Hon följer alltså Sokrates modell att inte fly utan frimodigt möta sitt öde. Men är hennes beteende enhetligt, genomgående? Ändrar hon inte beteende, när hon väl står inför domaren. Kan Webers indelning av handlandet i fyra kategorier (den fjärde, den traditionella kan här uteslutas) vara till hjälp. Ett schema bifogas.

Följer man Surdich, handlar Filippa värderationellt. Stämmer det?

Hur skall man förstå Filippas hänvisning till romersk rätt: ”vad som rör alla, skall beslutas av alla” (*quod omnes tangit, ab omnibus...*). Enligt en forskare är det en fullständigt meningslös hänvisning, då paragrafen inte äger någon som helst relevans i italienskt 1300-tal!!?? Är det verkligen så den skall förstås?

Ja, vad går det hela ut på?

Men låt oss först ta till oss berättelsen och sedan diskutera om den har en vidare innebörd än blott att klara sig ur en knipa.